

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	3 Tachwedd 2014
TEITL	Cryfhau Darpariaeth Cysylltedd TG
PWRPAS	Mae Llywodraeth Cymru wedi buddsoddi oddeutu £2.5m ar gryfhau'r isadeiledd sy'n paratoi cysylltiadau diwifr yn yr ysgolion gan gyflymu'r cysylltedd i isafswm o 10mbps i ysgolion cynradd a 100mbps i ysgolion uwchradd ac ysgolion cynradd gyda mwy na 300 o ddisgyblion. Mae oblygiadau referniw parhaol i gefnogi'r ddarpariaeth.
ARGYMHELLIAD	Amlygu Costau Ychwanegol i Ysgolion
AWDUR	Huw Ynyr, Uwch Reolwr TG a Trawsnewid
AELOD CABINET DROS ADDYSG	Y Cynghorydd Peredur Jenkins

Cefndir

Yn hanesyddol, mae Cymru ac yn enwedig Gwynedd, oherwydd ei natur wledig, wedi dioddef o gysylltedd gwael i'r rhyngwrwd. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyflwyno mesurau i gryfhau cysylltedd i'r rhyngwrwd gan anelu i gyrraedd isafswm o 10mbps yn yr ysgolion cynradd a 100mbps yn yr ysgolion uwchradd ac ysgolion cynradd sydd a mwy na 300 o ddisgyblion. Yn ychwanegol i gyflymu'r cysylltedd mae Llywodraeth Cymru yn awyddus i ymestyn cysylltedd diwifr drwy'r sefydliadau addysgol er mwyn galluogi i dechnoleg gael ei ddefnyddio ym mhob cwr a chornel o'r adeilad. Prif reswm y ddarpariaeth, ac yn greiddiol i'r amodau grant, yw'r gefnogaeth i "Hwb+". Mae Llywodraeth Cymru yn disgrifio "Hwb+" fel:

Hwb yw'r llwyfan dysgu Cymru gyfan a fydd yn cynnal y casgliad cenedlaethol o adnoddau digidol o amrywiaeth eang o gyfranwyr. Bydd Hwb yn cynnal ardaloedd gweithio cydweithredol a fydd yn hwyluso cymunedau dysgu proffesiynol ledled Cymru.

Hwb+ yw'r broses o ddarparu llwyfan dysgu i bob ysgol yng Nghymru. Mae llwyfan dysgu yn gasgliad o adnoddau a gwasanaethau ar-lein a all hwyluso dysgu digidol. Bydd Hwb+ yn cynnig y canlynol i bob ysgol – gwefan cyhoeddus, rhith-ystafell ddosbarth, cyhoeddiadau a digwyddiadau, blogiau, wicis a fforymau, rhyngwyneb personol i ddefnyddwyr yn ogystal â mynediad i Office 365.

Buddsoddiad

Mae cyflwyno'r ddarpariaeth newydd wedi ei wneud drwy fuddsoddiad o £2.5m gan Lywodraeth Cymru, ond drwy wneud hyn, mae costau refeniw ychwanegol er mwyn cefnogi'r twf yn y ddarpariaeth, gyda grant penodol ar gael tan Fawrth 2015 i'r pwrpas.

O Ebrill 2015 ymlaen bydd cost ychwanegol o £270,000 y flwyddyn i gynnal y gwasanaeth yma. Mae'r ffigwr yma yn gyfuniad o:

- Gynyddu cyflymder y cysylltiad i'r ysgolion o'u safon blaenorol i'r safon o 10/100mbps
- Cryfhau'r isadeiledd i gefnogi'r twf yn dilyn cynyddu'r cyflymder
- Cost trwyddedau ar gyfer y gwasanaeth di-wifr, gan gynnwys trefn hidlo cynnwys y we i ddiogelu'r defnyddwyr rhag cynnwys amhriodol
- Cost staffio ychwanegol ar gyfer cefnogi'r ddarpariaeth

Technoleg

Mae technoleg yn parhau i ddatblygu ac esblygu gyda mwy o ddibyniaeth ar wasanaethau ar y rhyngwrwd, a'r gwasanaethau hynny'n gyfoethocach o ran eu cynnwys aml gyfrwng. Yn draddodiadol, mi roedd defnydd o dechnoleg mewn ysgolion yn golygu bod disgyblion yn mynd i ystafell, neu fan penodol mewn ysgol i ddefnyddio cyfrifiaduron fel rhan o'u addysg ddigidol. Bellach, mae'r pwyslais wedi newid, a'r dechnoleg yn dilyn y disgyblion, ond roedd angen cyflwyno cysylltedd di-wifr i alluogi'r newid yma a hynny ar raddfa eang. Mae'r datblygiadau sydd wedi eu gwneud yn cefnogi hyn a gall ddisgyblion ddefnyddio cyfrifiaduron llechen megis yr iPad neu liniaduron mewn unrhyw le yn yr ysgol.

Mae'r dechnoleg newydd yn arwain at gyfleoedd pellach a gallai'r ddarpariaeth ddwyn defnydd pellach, gan gynnig cyfleoedd i gyflwyno gwasanaeth di-wifr i'r cyhoedd neu sefydliadau cymdeithasol eraill, sy'n gwneud yr ysgol yn sefydliad gallai gael ei farchnata am weithgareddau y tu hwnt i'r oriau addysg craidd.

Mae'r rhwydwaith wedi ei bensaernïo ar gyfer cyflwyno gwasanaethau llais a allai arwain i ddefnyddio'r rhwydwaith yn hytrach na thalu am linellau ffôn traddodiadol i wneud galwadau ffôn. Byddai angen buddsoddiad ychwanegol i wneud hyn, ond byddai'n arwain at arbedion ar y gwariant presennol.

Ariannu'r Ddarpariaeth

Fel rwyf eisoes wedi cyfeirio at mae cost ychwanegol flynyddol o £270,000 ynghlwm i'r datblygiad yma, yn weithredol o Ebrill 2015 ymlaen, a bydd y gost hynny yn disgyn ar ysgolion.